

Οι πρωτοβουλίες του υπουργείου Ναυτιλίας για «πράσινη» ακτοπλοία

2024/04/15 07:01 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Σε εξέλιξη βρίσκονται το τελευταίο διάστημα πρωτοβουλίες του υπουργείου Ναυτιλίας, προκειμένου να προχωρήσουν οι πράσινες επενδύσεις στην ακτοπλοία με παράλληλη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, σύμφωνα με το ΑΠΕ - ΜΠΕ.

Ήδη το υπουργείο Ναυτιλίας μετά από πρόταση της μονάδας Β της επιτελικής δομής ΕΣΠΑ στις 05/04, προχώρησε μετά από σχετική προκήρυξη και διαγωνισμό, στην έγκριση εκπόνησης μελέτης σε ιδιωτική εταιρεία για **συγκεκριμένες αντιπροσωπευτικές άγονες γραμμές και στο πλαίσιο σύμπραξης δημοσίου - ιδιωτικού τομέα.**

Η συγκεκριμένη μελέτη που δεν αφορά τα πορθμεία και θα πρέπει να παραδοθεί από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης σε τέσσερις μήνες, θα πρέπει να προσδιορίσει τον τύπο του πράσινου πλοίου το εναλλακτικό καύσιμο που θα μπορεί να χρησιμοποιεί, αλλά και να προσδιορίσει το σχήμα που θα εκτελεί τον εφοπλισμό που θα πρέπει είναι σε συνεργασία ιδιώτη επιχειρηματία και δημοσίου(δήμοι-περιφέρειες κ.τλ).

Επίσης αναφορικά με τις γραμμές που θα καλύπτονται θα πρέπει να προσδιοριστούν οι απαιτήσεις που χρειάζονται αναφορικά με το θέμα των λιμενικών υποδομών.

Στην πρόσκληση περιγράφονται αναλυτικά οι γενικοί και ειδικοί όροι που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις.

Να σημειωθεί ότι σε πρώτη φάση το υπουργείο Ναυτιλίας για το θέμα αυτό έχει εξασφαλίσει ένα κονδύλι 80 εκατ. από το ΕΣΠΑ, αλλά για να μπορέσει να εκταμιευθούν περισσότερα χρήματα θα πρέπει να παρουσιαστούν συγκεκριμένα προτάσεις στις Βρυξέλλες.

Επίσης σημειώνεται ότι για πρώτη φορά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει γίνει δεκτό τα πλοία της ακτοπλοίας να μπορούν να χρησιμοποιούν συμβατικά καύσιμα μέχρι και 5% και να λαμβάνουν παράλληλα χρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά Ταμεία.

Μέχρι πρόσφατα η Ε.Ε. κρατούσε αυστηρή θέση, υπέρ της χρηματοδότησης πλοίων που θα χρησιμοποιούν 100% καύσιμα μηδενικών εκπομπών.

Διεθνής διαγωνισμός και από το ΤΑΙΠΕΔ

Παράλληλα με τη συγκεκριμένη μελέτη το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) αναμένεται να προχωρήσει σύντομα και στην προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού που αφορά την κατάρτιση αναλυτικής μελέτης, στρατηγικής και ανάπτυξης μηχανισμού χρηματοδότησης για τη σταδιακή ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου της χώρας, με στόχο τη μείωση εκπομπών CO2 και την επιτάχυνση και εξομάλυνση της πράσινης μετάβασης στον κρίσιμο αυτό κλάδο.

Το σύνολο του προϋπολογισμού για το έργο ανέρχεται στο ποσό των 1.233.180 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), ενώ σύμφωνα με τον ορίζοντα υλοποίησης αναμένεται να παραδοθεί έως το δεύτερο τρίμηνο του 2025.

Η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (PPF) του ΤΑΙΠΕΔ αναλαμβάνει την ωρίμανση και τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, με δικαιούχο το υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως υπουργείο ευθύνης. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ήδη σχετική σύμβαση υπεγράφη μεταξύ του υπουργείου Ναυτιλίας και της Μονάδας Ωρίμανσης Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (Project Preparation Facility – PPF).

Ο στόχος της μελέτης που θα εκπονηθεί είναι να μπορέσουν να αξιοποιηθούν κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης και το Innovation Fund κυρίως για μεγάλες εταιρείες.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο σύμβουλος που θα επιλεγεί από τη σχετική διαδικασία θα πρέπει μέσω της μελέτης αυτής να προσδιορίζει τις χρηματοδοτικές ανάγκες, την προτεινόμενη τεχνολογία, αλλά και τα χαρακτηριστικά του υφιστάμενου στόλου. Επίσης θα πρέπει να περιλάβει μελέτη κόστους – οφέλους και να παραδώσει επιχειρησιακό σχέδιο για το εργαλείο χρηματοδότησης με στόχους χρηματοοικονομικής πρόβλεψης.

Επισημαίνεται ότι ο κύριος στόχος της Ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας «FuelEU Maritime», είναι έως το 2030 να αυξηθεί η χρήση καυσίμων χαμηλών εκπομπών άνθρακα στη ναυτιλία, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή λειτουργία της θαλάσσιας κυκλοφορίας και την αποφυγή στρεβλώσεων στην εσωτερική αγορά.

Για την Ελλάδα, αναφορικά με τον κανονισμό «FuelEU Maritime», έχει δοθεί εξαίρεση έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2029 στα πλοία της ακτοπλοΐας που προσεγγίζουν λιμάνια

νησιών με λιγότερους από 200.000 κατοίκους.

Ωστόσο, τα πλοία που εκτελούν δρομολόγια στις γραμμές Πάτρας-Ιταλίας και σε νησιά άνω των 200.000 κατοίκων, από το 2024 θα πρέπει να εφαρμόζουν τους δύο κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν το σύστημα εμπορίας ρύπων ETS (Emission Trading System) και το «FuelEU Maritime».

Σύμφωνα με το σύστημα εμπορίας ρύπων ETS, είναι αυτό που η κάθε ακτοπλοϊκή εταιρία θα πρέπει να αγοράζει για κάθε τόνο καυσίμου που καίει, τη χρηματιστηριακή αξία του διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπει, ενώ παράλληλα η εφαρμογή του κανονισμού της Ε.Ε. «FuelEU Maritime» υποχρεώνει τα πλοία της ακτοπλοΐας να καταναλώνουν καύσιμα χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο, που είναι και ακριβότερα από το κοινό μαζούτ.

Ενώ στην ποντοπόρο ναυτιλία το πλεονέκτημα της εξαγοράς εμπορίας ρύπων ETS είναι ότι η ευθύνη αυτή περνά στον ναυλωτή (ο ρυπαίνων πληρώνει), ωστόσο κάτι τέτοιο δεν ισχύει για την ακτοπλοΐα καθώς οι ίδιες οι εταιρίες είναι και οι διαχειριστές των πλοίων.